

Recensie: Marja Schouten

Albert Espinosa: 'De gele wereld' Uitgeverij Prometheus, Amsterdam 2012.
ISBN 97890 446 2223 2 Zie ook www.uitgeverijprometheus.nl (Botkanker/
ED/1) Vert. van El Mundo Amarillo (2008)

Soort boek/Stijl/aandoening:

Een egodocument van Albert Espinoza bij wie op zijn 14^e jaar botkanker wordt geconstateerd. Het been wordt geamputeerd. Hij wordt gedurende tien jaar in verschillende ziekenhuizen behandeld voor vier soorten kanker, twee keer aan zijn been, een keer aan zijn long en aan zijn lever. Op zijn 24^{ste} wordt hij kankervrij verklaard.

De auteur schreef het boek toen hij 31 jaar oud was, maar hanteert een optimistische, vrolijke, soms wat kinderlijke stijl. Daarbij gaat hij uit van magisch denken. Het boek werd een bestseller in Spanje en is vertaald in 24 talen. Wereldwijd zijn een miljoen exemplaren over de toonbank gegaan en in Spanje is een tv serie gemaakt die razend populair is, op basis van Espinoza's werk. De rechten zijn ook door Steven Spielberg gekocht, die er in de V.S. een tv serie van wil maken.

Over de auteur:

Espinosa is inmiddels een geroemd auteur, regisseur en scenarioschrijver. Espinosa heeft twee andere succesvolle romans geschreven waaronder "*Pulseras Rojas*" (rode polsbandjes), een *Planta 4* (verdieping 4) fictionele werken die zich afspelen in een ziekenhuis met jonge kankerpatiënten.

Korte bespreking:

In zijn inleiding schrijft de auteur dat eerdere uitgevers aandrongen aan op een boek: "Hoe overleef ik kanker," maar Espinosa wilde geen zelfhulpboek schrijven, maar iets anders. Namelijk wat hij van kanker heeft geleerd en hoe hij deze ervaringen in het dagelijks leven kan toepassen.

Toch is het boek ook een zelfhulpboek: er staan vele lijstjes in met adviezen. Bijvoorbeeld: 'Stel iedere dag vijf goede vragen;' 'Zeven adviezen voor een gelukkig leven'; 'Begin pas na zes te tellen.'

Verder vertelt hij over de intensieve contacten met zijn (jonge) medepatiënten, het kattenkwaad dat ze uithalen, ('s nacht met hun rollators door de ziekenhuisgangen racen) de talloze behandelingen, contacten met artsen en verpleegkundigen, het samen op zaal wakker worden, de vele vriendjes die de kanker niet overleven.

Het boek dankt zijn populariteit aan de optimistische boodschap: iedereen kan aan het leven een positieve draai geven, hoe ellendig de omstandigheden ook zijn. Het belangrijkste zijn voor de schrijver de intensieve contacten geweest met mensen die hij nauwelijks kende, maar met wie hij een ogenblikkelijke bijzondere band voelde.

Wat viel op: Het is een boek met boodschappen en tips waarin de optimistische toon domineert. Dat optimisme heeft te maken met het magisch denken van de schrijver en zijn grenzeloze positieve houding ten opzichte van gebeurtenissen. Dat magische denken, hoe je bijvoorbeeld een gele ziel herkent, is niet altijd te volgen, en de positieve draai die aan gebeurtenissen wordt gegeven kunnen ook gaan irriteren.

Het boek is gebaseerd op het concept van 'de gele zielen', wellicht een metafoor voor kinderen van de zon. Volgens de schrijver zouden voor ieder mens 23 bijzondere contacten rondlopen, de zogenaamde 'gele zielen.' Het getal 23 is voor Espinosa magisch.

Citaten:

Pag.22: 'Gaandeweg raakte ik een been, een long, en een stuk lever kwijt. Maar ik moet zeggen dat ik juist gelukkig was toen ik kanker had. Ik kijk erop terug als een van de mooiste periodes uit mijn leven... Wat kan kanker opleveren? Ik geloof dat de lijst oneindig is: ontdekken wie je bent, met wat voor mensen je omgaat, je grenzen leren kennen en vooral je angst voor de dood kwijtraken. Misschien is dit laatste wel het belangrijkste.'

Pag.74: 'Ik heb een enorm litteken vanwege een operatie die nergens voor nodig bleek te zijn omdat er uiteindelijk niets aan de hand was, maar mijn arts dacht dat ik kanker aan mijn lever had en dat ik zou overlijden als ik niet geopereerd zou worden. Dat litteken vervult me met trots, als ik ernaar kijk voel ik allerlei verschillende dingen. Alles wat een stroom emoties met zich meebrengt, is positief, heel positief.'

Pag.93: 'In het ziekenhuis zeiden we vaak dat we niet dood zouden gaan aan kanker, maar van verveling. Het lijkt wel of iedereen denkt dat je leven stilstaat als je in het ziekenhuis ligt, dat je dan geen plezier mag hebben.'

Recensies:

<http://www.cultuurbewust.nl/literatuur-60411-albert-espinosa-de-gele-wereld/> Irene Schoenmacker:

'Wat stoort is het optimisme waarmee het boek doordrenkt is. In combinatie met de kinderlijke toon waarin Espinosa schrijft, zorgt voor een naïeviteit die niet past bij het thema van het boek. Deze continue positieve belichting van alle nare situaties zorgt voor ergernis en die wordt in het boek niet meer weggenomen....*De gele wereld* is hierdoor een boek dat onduidelijk blijft zowel qua onderwerp als qua genre.'

Ranne Hovius (*De Volkskrant*): 'Er zouden, schrijft Espinosa, voor ieder mens 23 bijzondere contacten rondlopen. Je moet ze alleen weten te herkennen. Met de manier waarop je dit kunt bereiken, glijdt Espinosa af langs paden waarin het getal 23 een mystieke rol speelt en waar de realist hem niet meer kan volgen...Jammer. Als een verslag van tien jaar kanker is *De gele wereld* een ontroerend en humoristisch boek. Als leidraad voor een beter leven is het uit het hart geschreven, maar vaak ook klinkklare onzin.'

<http://medischcontact.artsennet.nl/rubrieken-1/alle-rubrieken-/scoop-1/scoop-boeken/boek/124851/boek-de-gele-wereld-albert-espinosa.htm>

De Spanjaard Albert Espinosa (1974) is ex-botkankerpatiënt. Tot zijn 25ste heeft hij tien jaar met de ziekte en de nasleep ervan geworsteld. Hij schreef er een boek over: *De gele wereld*, zojuist verschenen in de Nederlandse vertaling. Over hoe je je ziekte kunt inzetten in het leven, in plaats van eraan onderdoor te gaan.

Citaat: 'Ik ben nog steeds niet bang voor de dood en dat komt doordat ik

jarenlang heb gevochten tegen mijn ziekte en ik toen voortdurend met de dood werd geconfronteerd. (...) veel van mijn vrienden zijn overleden. Maar ze zijn allemaal nog dicht bij me (...).'

De lotgevallen van die vrienden op de oncologische afdeling van een kinderziekenhuis zijn raak en met gevoel voor humor neergezet in de film *Planta 4a* (2005), waarvoor Espinosa het scenario schreef. Een Nederlandse remake wordt komend jaar verwacht. HM

Voor suggesties en vragen: albert19@telefonica.net.